

vergadering **C197 – OPE13**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken

van 19 april 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verklaring van de Nederlandse staatssecretaris Henk Bleker in verband met de met de Europese Commissie gevoerde gesprekken omtrent het (slechts) deels onder water zetten van de Hedwigepolder

- 1600 (2011-2012)

Interpellatie van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de gedeeltelijke ontpoldering van de Hedwigepolder

- 114 (2011-2012)

3

Moties

15

■

Voorzitter: de heer Jan Peumans

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verklaring van de Nederlandse staatssecretaris Henk Bleker in verband met de met de Europese Commissie gevoerde gesprekken omtrent het (slechts) deels onder water zetten van de Hedwigepolder - 1600 (2011-2012)

Interpellatie van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de gedeeltelijke ontpoldering van de Hedwigepolder - 114 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister-president, collega's, mijn ingediende vraag van twee weken geleden is natuurlijk wat ze is, want de actualiteit haalt ons dossier dikwijls in, dat gebeurt iedere dag meer. De afgelopen weken is er vooral aan Nederlandse zijde – waar er geen uitgebreid paasreces was – een heel debat op gang gekomen over het Hedwigedossier. Het is in een stroomversnelling geraakt die mijns inziens een beetje alle richtingen uitging.

De start van deze episode en de aanleiding voor mijn ingediende vraag, was de melding op de Nederlandse openbare omroep dat staatssecretaris Henk Bleker met de Europese Commissie aan het praten was over een plan om een deel van de Hedwigepolder onder water te zetten. Met andere woorden: een deel ook niet. Destijds werd nochtans overeengekomen om de Hedwigepolder helemaal te ontpolderen. Met zijn alternatieve plan wou Bleker een conflict met de Europese Commissie vermijden.

Minister-president, er is de afgelopen tijd al heel wat water door de Schelde gevloeid over het al dan niet uitvoeren van de overeenkomst met betrekking tot het onder water zetten van de Hedwigepolder. De verklaringen van een goede veertien dagen geleden van Bleker in verband met alternatieven die met de Europese Commissie besproken werden, hebben ongetwijfeld ook uw aandacht getrokken.

Minister-president, mijn vraag was dan ook heel concreet of u enig initiatief nam in de richting van de Europese Commissie om het Vlaamse standpunt en de overeenkomst nogmaals passend toe te lichten. Pleegde u recent nog overleg hierover met de Federale Regering? En dan de hamvraag: hoe staat het nu met dit dossier?

In Nederland zijn hier elke dag krantenkoppen over, tot en met vandaag. We waren deze week trouwens met de commissie Landbouw te gast in de Tweede Kamer. We vernamen er dat er vandaag een uitgebreid debat over komt in de Tweede Kamer. Ik veronderstel dat het inmiddels ook aan de gang is.

Het is hoog tijd, minister-president, om ook in dit parlement meer toelichting te geven, ook over het financiële plaatje. Stel dat het alternatief wordt aanvaard door de Europese Commissie, wie zal dan betalen voor een gedeeltelijke ontpoldering? De Nederlanders? Of komen ze ook bij ons aankloppen? Ik kreeg graag duidelijkheid over dit dossier.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, minister-president, mijn interpellatie gaat over hetzelfde onderwerp en het is niet de eerste keer dat we het in deze commissie hebben over de ontwikkeling binnen het Schelde-estuarium.

Staat u me toe om even terug te gaan in de tijd. Vlaanderen heeft jarenlang met Nederland, en ook met Zeeland, overlegd over een langetermijnvisie op het Schelde-estuarium. De kortetermijnstappen die dienden te worden gezet in de richting van die langetermijnvisie,

werden vastgelegd in de ‘Ontwikkelingsschets Schelde-estuarium 2010’. De stappen hadden dus al gezet moeten zijn. De maatregelen die toen in een verdrag met Nederland werden beklonken, moesten uiterlijk in 2007 of in 2010 een aanvang nemen. We zijn ondertussen een paar jaar later en het moet gezegd worden dat veel van de overeengekomen acties nog altijd geen aanvang hebben genomen. Nochtans was het bij de opmaak van de langetermijnvisie op het Schelde-estuarium en de ontwikkelingsschets voor iedereen heel duidelijk dat we opnieuw meer ruimte aan de rivier moesten geven om het estuarium ook op lange termijn te kunnen vrijwaren.

De ruimte voor de rivier is in de eerste plaats belangrijk om ecologische redenen. Ik hoef u niet te vertellen dat de Westerschelde als een van de laatste natuurlijke riviermondingen in Europa en als de laatste volledige zeearm van de Rijn-Scheldedelta een enorme ecologische waarde heeft. In de winterperiode strijkt meer dan 18 procent van de Europese populatie grauwinganzen neer in het Land van Saeftinghe. Heel veel bedreigde vogelsoorten – de zwartkopmeeuw, de kleine zilverreiger, de lepelaar, de bergeend, de smient, de pijlstaart, de slechtvalk enzovoort – zijn voor hun overleven afhankelijk van juist die biotopen die in het Schelde-estuarium te vinden zijn. Voor heel veel doortrekkende vogelsoorten is de Westerschelde de laatste pitstop waar ze kunnen ‘bijtanken’ voor hun trek naar het zuiden. Als we deze schakel uit de vogelmigratieroutes knippen, dreigt heel de ketting tot stilstand te komen en dreigt de biodiversiteit, die ons zo dierbaar is, verder achteruit te gaan.

Dat is het belang op het vlak van de natuurlijkheid. Er is ook een enorm belang op het vlak van de toegankelijkheid. De Westerschelde is de belangrijkste, de enige vaarroute naar de haven van Antwerpen, het kloppend hart van onze Vlaamse en zelfs van onze landelijke economie. Een groot deel van onze welvaart wordt in die Vlaamse haven voortgebracht. Het vrijwaren van de toegang tot de Antwerpse haven is dus van een enorm economisch belang.

Uit de langetermijnvisie leren we ook dat het creëren van meer ruimte voor water van belang is om de natuurlijke diepte van de vaarroute naar Antwerpen op peil te houden. Als we toestaan dat het estuarium veder verlandt en verzandt, als de nevengeulen verder aanzanden zoals vandaag het geval is, dan dreigt ook de natuurlijke diepte van de vaarroute naar Antwerpen af te nemen en dan dreigt het gevaar dat we met een enorme extra factuur opgezadeld zitten op het vlak van onderhoudsbaggerwerken. In het Seine-estuarium heeft men dezelfde evolutie meegemaakt. Een meergeulensysteem is er omgeslagen in een gekanaliseerde rivier. Men baggert zich nu arm om de vaarroute op diepte te houden.

Ook om die reden is het absoluut noodzakelijk om terug meer ruimte aan de rivier te geven, ook stroomopwaarts. Hoe meer het kombergend vermogen toeneemt, hoe meer het waterbergend vermogen stroomopwaarts toeneemt, hoe groter de eroderende kracht van de ebgeul is die bepaalt op welke natuurlijke diepte zich de vaargeul naar Antwerpen bevindt. Als we van dat principe afstappen, dan betekent dit meer onderhoudsbaggerwerk en het risico op het kanaliseren, het verzanden en het verlanden van het hele estuarium. Het hoeft geen betoog dat om die reden ook het Havenbedrijf Antwerpen alle belang hecht aan het behoud van het meergeulensysteem. Ze hebben heel belangrijke morfologen, zoals professor Jean-Jacques Peters, aangeworven om ons kennis te verschaffen over hoe we het meergeulensysteem in stand kunnen houden.

De derde reden waarom het principe van meer ruimte voor de rivier zo noodzakelijk is, is om overstromingen stroomopwaarts te kunnen indijken. Het is destijds duidelijk geworden dat de vloedgolf steeds sneller en verder het estuarium inrolt. Meer ruimte voor water stroomopwaarts zorgt voor het breken van die getijdenenergie en voor het verkleinen van de overstromingsrisico's ter hoogte van Antwerpen en verder stroomopwaarts. Daarvan afstappen betekent ook een enorm nadeel voor de veiligheid ten aanzien van overstromingen binnen het Zeescheldebekken.

Minister-president, die kennis is destijds met de Nederlanders in een proces van Joint Fact Finding samen opgebouwd. We hebben dit vertaald in concrete acties. We hebben dit

verdragsrechtelijk vastgelegd. Nu stellen we vast – voor de zoveelste keer – dat Nederland te kennen geeft niet over te willen gaan tot de uitvoering van wat in het verdrag met Nederland is vastgelegd.

In het verdrag met Nederland was vastgelegd dat de Prosper- en Hedwigepolder als één groot grensoverschrijdend natuurproject zou worden ontpolderd om het principe van meer ruimte voor de rivier stroomopwaarts te kunnen uitvoeren. Staatssecretaris Bleker komt nu opnieuw af met een alternatief. Het is helemaal niet zeker dat dit groen licht zal krijgen van de Europese Commissie. Zelfs als dit groen licht zou krijgen en door de Europese Commissie op natuurvlak wordt beschouwd als een evenwaardig alternatief voor het ontpolderen van de Hedwigepolder, blijven er de andere aspecten die voor Vlaanderen van enorm belang zijn: de bijdrage die een volledige ontpoldering van de Hedwigepolder kan leveren aan het doorbreken van de getijdenenergie en de vermindering van de overstromingsgevaaren; de bijdrage die een volledige ontpoldering van de Hedwigepolder kan leveren aan de vermindering van het onderhoudsbaggerwerk en dus het vrijwaren van de vaarroute naar Antwerpen. Om die redenen moeten we niet alleen genoeg nemen met een alternatief dat door de Europese Commissie op het vlak van natuurbehoud wel als evenwaardig wordt beschouwd – als dat het geval zou zijn, want ik denk dat men zich een aantal begoochelingen aan het maken is –, maar dat ook de andere aspecten die in het verdrag staan – veiligheid en toegankelijkheid – zulke voordelen voor Vlaanderen bieden dat we niet moeten afstappen van wat in het verdrag met Nederland was overeengekomen.

Ik merk gewoon op dat ook Vogelbescherming Nederland vandaag al zegt dat het alternatief van Bleker absoluut ontoereikend is voor het vrijwaren van de natuur in de Westerschelde. Het is dus ook ontoereikend om te voldoen aan de Europese verplichtingen op het vlak van natuurbehoud. Nederland is verplicht om het estuarium in een goede staat van instandhouding te brengen, wat wil zeggen dat er opnieuw meer ruimte moet worden gecreëerd voor de biotopen die in het verleden verloren zijn gegaan en die in de toekomst verder onder druk komen te staan. Vogelbescherming heeft een persbericht uitgegeven onder de titel: ‘Gang naar de rechter onvermijdelijk’. Dat betekent hoe dan ook dat het alternatief van Bleker ons in een juridisch mijnenveld dreigt te storten. Want als Vogelbescherming naar de rechter gaat, als dit plan op het vlak van natuur als onvolwaardig wordt geattesteerd door een rechtbank, dan betekent dit ook dat Vlaanderen bij een volgende aanvraag voor een vergunning voor het onderhoudsbaggerwerk met de kop tegen de muur dreigt te lopen en dat Vlaanderen wellicht grote risico's loopt dat de vergunning voor het onderhoudsbaggerwerk niet zal worden afgeleverd. Alle inspanningen die we hebben gedaan voor het verdiepen van de vaargeul, zullen op die manier verloren zijn. We weten welke enorme voordelen die verdieping van de Westerschelde heeft gebracht, niet alleen voor Vlaanderen maar ook voor Nederland. We hebben samen met het Centraal Planbureau in Nederland een maatschappelijke kosten-batenanalyse gemaakt waaruit bleek dat een groot deel van de baten van die verdieping ook zullen overstromen naar de Nederlandse economie.

We mogen dus het risico niet lopen en we moeten op safe spelen. Ik lees vandaag dat de Gedeputeerde Staten van Nederland met lange tanden instemmen met het alternatief van Bleker. Ze zeggen er wel onmiddellijk bij dat dit het laatste moet zijn geweest in het natuurherstel, terwijl het alternatief van Bleker zegt dat dit een eerste stap is naar het natuurherstel, terwijl ook in het verdrag met Nederland is vastgelegd dat dit een eerste stap naar een volledig natuurherstel is, terwijl in het verdrag met Nederland ook is afgesproken dat naast de ontpoldering van de Hedwigepolder ook nog eens 300 hectare in Zeeland zou worden ontpolderd waar de provincie Zeeland verantwoordelijk voor is. Als het provinciebestuur van Zeeland beslist dat het plan van staatssecretaris met veel moeite kan worden geslikt, maar dat het daar moet ophouden, kunnen we met redelijke zekerheid stellen dat van die 300 hectare waarvoor de provincie Zeeland verantwoordelijk is niet veel in huis zal komen. De juridische gevolgen hiervan zijn zeer verstrekend. We lopen het risico geen vergunning voor de volgende onderhoudsbaggerwerken te krijgen. Dit betekent dat de vaarweg naar Antwerpen verder zal blijven aanzanden.

Ik vind dat de minister-president de lijn moet aanhouden die hij in deze commissie steeds heeft aangehouden. Pacta sunt servanda. Wat is afgesproken, moet ook worden uitgevoerd. De minister-president heeft destijds nog een opening gelaten. Indien een alternatief uit de bus zou komen dat van de Europese Commissie een groen licht krijgt, zouden we niet meteen neen zeggen.

Ik heb net aangehaald welke nadelen het plan van staatssecretaris Bleker op het vlak van de veiligheid en van de toegankelijkheid met zich zou meebrengen. Ik ben dan ook van mening dat we voet bij stuk moeten houden. We moeten onze Nederlandse burens in alle vriendschap meedelen dat we erop aandringen dat de in 2005 vastgelegde afspraken worden nagekomen. Indien dit niet zou gebeuren, zouden we ons enorme juridische risico's op de hals halen. Indien Nederland en meer in het bijzonder de provincie Zeeland hun aandeel in het natuurherstel niet nakomen, kan ik iedereen op een blaadje geven dat we bij de aanvraag van de volgende vergunning voor onderhoudsbaggerwerken met onze kop tegen de muur zullen lopen.

Minister-president, bent u van plan de lijn van het motto 'pacta sunt servanda' aan te houden? We hebben lang genoeg geduld aan de dag gelegd. Wat mijn fractie betreft, is het geduld op. In het verdrag met Nederland staat dat de werken aan de Hedwigepolder in 2007 van start hadden moeten gaan. Wij hebben ons deel gedaan. We zijn begonnen met de Prosperpolder en met de 1100 hectare van het geactualiseerd Sigmaplan. Als minister van Landbouw weet u beter dan wie dan ook dat dit niet zonder slag of stoot is verlopen. Lokaal heeft het de administratie en het beleid vaak veel overredingskracht geleverd om alle betrokkenen zo ver te krijgen. We hebben echter doorgezet. We zijn ons gedeelte van de overeenkomst nagekomen.

We hebben werk gemaakt van de engagementen die we in het verdrag met Nederland zijn aangegaan. Ik stel vast dat dit aan de andere kant van de grens niet het geval is. De werken die in 2007 hadden moeten starten, zijn vijf jaar later nog steeds niet aangevat. De eerste spade moet nog in de grond. Volgens mij kunnen we ondertussen het signaal geven dat ons geduld op is.

Wilt u de lijn van het motto 'pacta sunt servanda' aanhouden? Wilt u onze Nederlandse vrienden wijzen op de noodzakelijke en onverkorte uitvoering van het afgesloten verdrag?

Hoe hoog raamt u de financiële gevolgen voor Vlaanderen indien de ontpoldering van de Hedwigepolder niet of slechts gedeeltelijk wordt uitgevoerd? Wat is de analyse van uw diensten van de potentiële economische gevolgen hiervan?

Hebt u uw Nederlandse collega al laten weten dat het financieel engagement tot financiering van het natuurherstel op Nederlands grondgebied, de kosten voor de dijkverlegging, voor de grondverwerving en voor de natuurinrichting, komt te vervallen indien Nederland voor een alternatief kiest? Ik zie niet in waarom Vlaanderen zou betalen voor een alternatief dat inhoudt dat het verdrag met Vlaanderen wordt verbroken. Het is sowieso al merkwaardig dat Vlaanderen voor die kosten opdraait. Nederland zou de kosten van het natuurherstel ook zonder een verdieping hebben moeten maken. Het natuurherstel is nodig om aan de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn te voldoen. Het is sowieso al eigenaardig dat Vlaanderen bijspringt. Indien Nederland nu voor een alternatief wil gaan, moeten we duidelijk maken dat dit voor eigen rekening is.

Indien zou blijken dat de Hedwigepolder effectief niet of slechts gedeeltelijk zou worden ontpolderd, zou dit voor Vlaanderen substantiële bijkomende kosten met zich meebrengen. We zouden immers in een andere afsluitdijk rond de Prosperpolder moeten voorzien. Bent u bereid die bijkomende kosten op Nederland te verhalen?

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, we hebben op bijzonder korte tijd al drie of vier keer over dit onderwerp gedebatteerd. De actualiteit is natuurlijk van die aard dat we nu de gelegenheid

hebben dit debat nog eens te voeren. We moeten rekening houden met de duidelijke stellingnamen van een aantal Nederlandse partijen en actoren. Dit is het nieuws van de dag. Volgens mij mogen en kunnen we hierop reageren.

Hugo de Groot, die zich Grotius liet noemen, heeft over verdragen en over het verdragsrecht in het algemeen gezegd dat verdragen moeten worden gehonoreerd. Hij zei dat in het Latijn: ‘pacta sunt servanda’. Ik parafraseer dit en stel hier dat ‘pacta servanda sunt’. Wat mij betreft zijn de verdragen die wij met betrekking tot de Scheldeverdieping met de Nederlanders hebben gesloten voldoende gehonoreerd om de Nederlanders te kunnen zeggen dat ze hun best hebben gedaan.

Er zijn natuurlijk een aantal randvoorwaarden met betrekking tot de natuurlijkheid. De Nederlanders zijn nu van mening dat ze dit gedeelte van het verdrag best invullen op de manier waarop zij dit beleven.

Ik ben tijdens het afgelopen paasreces in Zeeland op vakantie geweest. Ik ken de Zeeuwen al lang. Ik heb ze graag. Dat zijn lieve, maar koppige mensen. Ze zijn, zeker als het op het waterbeheer aankomt, nog koppiger dan de Limburgers. Ze hebben daar echter ook redenen toe. De Zeeuwen dragen in hun collectief geheugen nog steeds de grote watersnood van 1953 met zich mee. Hun wapenspreuk is ‘luctor et emergo’ of ‘ik vecht en kom bovendrijven’. Hun strijd is een constante strijd met het water. Ze hebben land gewonnen en ze geven dat land niet graag op.

Ik vind dat we hier respect voor moeten hebben. We moeten meer respect hebben voor de mensen, voor de Zeeuwen in de Scheldedelta, dan voor de vogels waar de heer Martens nu voor pleit. De fuut, de kluut, de rosse grutto en voor mijn part de ‘poelifinario’ kunnen wel broeden waar ze denken dat er gebroed moet worden. Moet dat in Walcheren zijn, in Zuid-Beveland, in Noord-Beveland of in Schouwen-Duiveland? Dat zal die vogels worst wezen, denk ik. De mensen die daar leven, weten wel waarover het gaat. En die zijn terecht bezorgd.

Dit is misschien een emotioneel debat. Dat blijkt ook uit wat er nu politiek gebeurt in Nederland. Ik weet dat we zitten met het verhaal over het Catshuis. Er worden nu politieke spelletjes gespeeld in Den Haag en ver daarbuiten. Bij de partijen die stellingen innemen, zijn ideologiegenoten van de heer Martens, die zeggen dat er niet ontpolderd mag worden. Mijn PVV-genoten zeggen dat er niet ontpolderd mag worden, maar dat ze er eventueel een referendum over willen houden in de betrokken provincie. Dat duidt erop dat het verhaal in Nederland leeft.

Ik vind dat wij als Vlaanderen in de Scheldedelta de bondgenoten die we hebben, moeten houden. Zowel de haven van Gent als de haven van Antwerpen is gebaat bij goede burens. Wij moeten onze Zeeuwse vrienden te vriend houden en hun gevoeligheden dus respecteren.

U kunt uw ideologiegenoot de heer Rutte misschien uit de wind zetten, door te zeggen: “Mijnheer Rutte, u hebt uw best gedaan. Pacta servanda sunt. Voor ons is het verhaal afgelopen. U kunt de randvoorwaarden invullen zoals u denkt dat het nuttig en nodig is.” Daar moet geen Europese Commissie, die trouwens weinig of geen democratische legitimatie heeft, over oordelen. Laat de Nederlanders en de Zeeuwen bij voorkeur dat zelf doen.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Wat is op dit moment eigenlijk het draagvlak in Nederland zelf van het voorstel? Ik heb de indruk dat zowel in de Tweede Kamer als bij andere belangrijke actoren het voorstel zoals het is ingediend nog niet op een meerderheid kan rekenen. Dat is al een probleem.

Hoe zal de Europese Commissie in de toekomst verder handelen? Als er verdragen zijn afgesloten, mijnheer Penris, moeten die effectief worden gehonoreerd. Minister-president, u hebt vroeger ook al gezegd dat het integraal moet worden uitgevoerd. Ik vind het bevreemdend dat er niet meer daadkracht komt vanuit de Europese Commissie. Deze week

hebt u al gepleit voor meer daadkracht bij andere instellingen en wat minder formalisme. Ik verwacht dat ook van de Europese Commissie, omdat onze belangen vanuit Vlaanderen op dit moment in het gedrang dreigen te komen. Het gaat om de toegankelijkheid van de Schelde, de slagader van de Vlaamse economie.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister-president, wij hebben al verschillende keren, ook in de plenaire vergadering, onze twijfels geuit over de haalbaarheid van de alternatieven voor de ontpoldering van de Hedwigepolder. Die alternatieven worden door het Nederlandse kabinet opnieuw opgerakeld, terwijl ze vroeger al van tafel waren geveegd. Compensaties die al voor andere projecten zijn ingezet, wil men nu hiervoor gebruiken. Het is wat ons betreft in elk geval een behoorlijk ongeloofwaardig verhaal. Toch blijft Nederland blijkbaar proberen om Europa te overtuigen. Dat is hun goed recht, maar we weten dat de Commissie nog niet is overtuigd. Pacta servanda sunt. Dat is al vaker gezegd. Dat is ons standpunt en ook het uwe, minister-president, tot vandaag toch. We zijn benieuwd of het zo zal blijven.

Een verdrag is wat het is. Ik ben zelf beroepshalve meer dan tien jaar verantwoordelijk geweest voor de uitvoering van een ander Vlaams-Nederlands verdrag. Elke verdrag is broos. Als je een stuk uit de puzzel haalt, dreigt de hele puzzel uit elkaar te vallen. Wat de heer Martens zegt, lijkt dan een verdedigbare stelling. Vlaanderen zou kunnen zeggen dat, als de Nederlandse vrienden aan de puzzel raken, wij het niet zomaar vanzelfsprekend vinden dat we de afgesproken kosten op ons nemen. Als zij het anders invullen, moeten wij dat misschien ook doen, wat het betalen van de kosten betreft.

Zelfs als Nederland nu bij Europa gedaan zou krijgen – wat ik nog betwijfel – om dit dossier erdoor te halen met een gedeeltelijke ontpoldering en de creatie van andere natuurgebieden, denk ik dat de marge om in de toekomst tussen beide landen nog tot afspraken te komen wel heel klein wordt. Ik ben een groot pleitbezorger van samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen, op alle mogelijke gebieden, niet enkel op het vlak van economie of verkeer over water, maar ook voor cultuur, onderwijs en noem maar op. Ik heb wel het gevoel, en dat gevoel wordt steeds sterker, dat die samenwerking onder druk komt. Het hele verhaal van de Hedwigepolder, dat ons al heel lang beroert, sterkt me in de gedachte dat we met die Nederlands-Vlaamse samenwerking op drift zijn geslagen en dat het de verkeerde kant uitgaat. Dat vind ik eigenlijk bijzonder jammer.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister-president, ik sluit me aan bij de woorden van onder anderen de heer Vandaele. Wat Nederland voorstelt, is behoorlijk ongeloofwaardig. Vlaanderen is altijd voor een bepaald scenario gegaan en we hebben daar ook een aantal bondgenoten in gekregen, onder meer vanuit de milieubeweging. Ik vond dat een zeer terechte manier van werken van u. Er zijn overeenkomsten en die moeten worden nageleefd. Ik vind het vreemd hoe de Nederlandse regering daarmee omgaat. Ik wil graag van u weten hoe u daarop zult reageren.

Maar de situatie verandert soms snel. Ik heb net vernomen dat de Europese Commissie akkoord gaat met het voorstel van Nederland voor het natuurherstel in Zeeland als compensatie voor het verdiepen van de Westerschelde. Morgen zal dat per brief worden bevestigd aan de Nederlandse regering, maar het werd vandaag al bekendgemaakt door de Nederlandse staatssecretaris Bleker. Ik zou van u graag weten wat u met deze nieuwe gegevens zult doen. Hoe zult u daarop reageren?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, het is me een groot genoegen om opnieuw in deze commissie te mogen vertoeven. Het is aangenaam dat er zoveel volk aanwezig is. Maar ik begrijp dat er na deze vraag en interpellatie nog een hoorzitting is

geagendeerd en dat de meeste aanwezigen, behalve onze Nederlandse collega's, voor die hoorzitting komen, die ook heel belangrijk is.

Het is zo dat ik al sinds 2004 met dit dossier ben geconfronteerd. Een aantal leden van deze commissie waren toen ook al bij dit dossier betrokken. We hebben al een en ander meegemaakt. Van 2004 tot 2012 is er, wat mij betreft, één grote constante, namelijk dat we altijd de zaken vrij rustig aanpakken, ook toen gevreesd werd dat de Schelde niet zou worden uitgediept, dat de Nederlanders ons zouden belazeren en dergelijke meer. Tot nu toe hebben we altijd heel duidelijk ons standpunt gegeven en op een duidelijke en correcte manier gereageerd.

Ik heb ook in de plenaire vergadering, naar aanleiding van een aantal vragen van leden, altijd een duidelijke lijn aangehouden. Ten eerste is dat: *pacta sunt servanda*. We hebben een hele weg afgelegd om tot die verdragen te komen. Er is een heel indrukwekkende voorbereiding aan voorafgegaan. Een verdrag is geen vodge papier. Als twee partijen dat tekenen, dan weten ze waar ze zich aan moeten houden en weten ze dat dat moet worden uitgevoerd. Ik heb daar altijd aan toegevoegd dat, wanneer Nederland alternatieven zou formuleren die de toets van de Europese Commissie zouden doorstaan en dus door de Europese Commissie en de bevoegde commissaris als evenwaardig zouden worden beoordeeld, Vlaanderen dan bereid is om over een dergelijk alternatief rond de tafel te gaan zitten. Dat betekent dat er dan nog heel wat andere punten op tafel zullen liggen, zoals de heer Martens en anderen aanhalen. Indien de Europese Commissie dat zou aanvaarden – zoals de heer Watteeuw met zijn goede contacten met de Europese Commissie en in het bijzonder met Henk Bleker, begrijp ik, reeds weet – dan zouden we rond de tafel gaan zitten. Dat wil niet zeggen dat wij dan onverkort alles zouden aanvaarden, maar dan is er een nieuw, niet-onbelangrijk element in dit debat.

Ik heb ook gezegd dat we al heel wat geduld hebben gehad. Ik heb begrepen dat de Nederlanders mijn geduld zeer waarderen, maar ook aan mijn geduld komt een einde. Tegen het einde van deze maand moeten we toch duidelijkheid hebben over waar Nederland staat, wat de Europese Commissie en de commissaris in het bijzonder daarvan vindt en of we überhaupt over dat alternatief rond de tafel kunnen zitten of niet. De zaak heeft al een hele tijd in beslag genomen. Mijnheer Martens, wij hebben onze opdrachten die in die verdragen zijn opgenomen, uitgevoerd. Het zijn trouwens allemaal christendemocratische ministers geweest die dat hebben uitgevoerd, met steun van velen binnen en buiten de meerderheid. Maar wij hebben onze engagementen in de verdragen zeer *au sérieux* genomen en hebben uitgevoerd wat moest worden uitgevoerd.

Dit zijn de algemene elementen, en daar heb ik niets nieuws aan toegevoegd, behalve misschien dat het geduld opraakt en dat tegen het einde van deze maand duidelijkheid moet komen over waar we staan.

Ik kom nu concreet tot het voorstel en de verschillende vragen van de heren Reekmans en Martens en de leden die zich hebben aangesloten.

Zijn wij op de hoogte van dat alternatief plan? Het antwoord is ja. Vrijdagavond 13 april heb ik van mijn Nederlandse collega, staatssecretaris Bleker, een kopie in ontvangst genomen van het voorstel voor een nieuw alternatief plan voor het natuurherstel in het Westerschelde-estuarium. Hij had dat alternatief plan overgemaakt aan de Europese commissaris. Wij zijn dus samen met de Europees commissaris daarover geïnformeerd.

Ik heb ook begrepen dat de Tweede Kamer op 13 april 2012 die brief ook heeft ontvangen. Het is dus een openbaar stuk waar jullie allemaal kennis van hebben genomen, gezien de vragen die jullie stellen over de concrete elementen in dat alternatief en waar jullie zelfs al beoordelingen aan geven. Het is schitterend dat dat allemaal zo snel door jullie is gevat.

Ik wil, voor degenen die niet volledig op de hoogte zijn, toch nog even duiden wat in dat alternatief plan staat, weliswaar niet in detail, want dat zou ons te ver brengen. Er is de ontpoldering en aanleg van 125 hectare estuariene natuur in de Welzinpolder en een

gedeelte van de Schorerpolder. Er is de ontpoldering en aanleg van 100 hectare estuariene natuur in de Hedwigepolder. Er is de ontpoldering en aanleg van 65 hectare estuariene natuur op de locatie Appelpzak. Er is de aanleg van een natuurlijke verbinding tussen Het Verdrongen Land van Saefthinghe, de Sieperdaschor en de estuariene natuur in de Hedwigepolder door aanpassingen te plegen aan de tussengelegen Gasdam, waardoor 5 hectare buitendijkse estuariene natuur zou worden toegevoegd.

Met dit maatregelenpakket voorziet de Nederlandse regering dus in het creëren van 295 hectare estuariene natuur in de Westerschelde. Ik heb begrepen – want ik heb al deze informatie slechts uit de brieven gehaald – dat dit nieuwe alternatieve plan tot stand is gekomen na overleg, en zelfs intensieve gesprekken, met de Europese Commissie. Ik heb begrepen dat het plan zich situeert tussen de integrale ontpoldering en aanleg van de Hedwigepolder voor het realiseren van de volle 300 hectare estuariene natuur, zoals voorzien voor dat deel van het Schelde-estuarium in het Scheldeverdrag betreffende de uitvoering van de Ontwikkelingsschets 2010 enerzijds en het driefasenplan dat de Nederlandse regering op 17 juni 2011 had voorgesteld anderzijds. In dat laatste plan werd de Hedwigepolder helemaal ontzien qua ontpoldering. Zoals ik het begrijp, is dit een tussenoplossing.

Men vraagt me wat mijn visie daarop is, naast onze algemene reactie dat we pas zullen reageren als de Europese Commissie het licht op groen heeft gezet. Verklaart de Europese Commissie dit plan evenwaardig, dan kunnen we daarover rond de tafel gaan zitten. Er zijn immers nog heel wat elementen te bespreken. Ten behoeve van deze commissie wil ik toch al even zeggen dat het plan wat mij betreft een aantal positieve aspecten en een aantal negatieve aspecten bevat. Ten opzichte van het oorspronkelijke alternatieve plan van juni van vorig jaar is dit compromis beter, om een aantal redenen. Het alternatief bestaat volledig uit ontpolderingen in plaats van uit buitendijkse maatregelen, die in het eerste alternatief zaten. Het gaat om één pakket maatregelen. Er is geen sprake van diverse fasen. Het afgraven van de Gasdam is een maatregel die al lang wordt aangegeven als iets dat de kwaliteit van de natuur kan verbeteren. Mijnheer Martens, u en anderen weten ook dat het aanpakken van die Gasdam al een hele tijd meegaat. In het verleden is dat niet gebeurd, ook omdat de kostprijs ervan niet onbelangrijk was.

Dit compromisvoorstel heeft mijns inziens ook een aantal zeer belangrijke negatieve aspecten. Zo kunnen drie kleine gebieden qua natuurkwaliteit nooit even goed zijn als één groot gebied. De polders aan de monding zijn niet goed gelegen om een impact te hebben op de natuurlijke processen in het estuarium. De Gasdam wordt maar voor 500 meter ingegraven en zal vereisen dat de werken ter plaatse, in Saefthinghe moeten plaatsvinden, met potentieel veel verstoring tot gevolg. Er zijn dus verbeteringen ten opzichte van het eerste alternatief, maar ook negatieve elementen.

Ik heb geen zicht op de kostprijs. Ik heb ook begrepen dat in het Nederlandse parlement heel duidelijk wordt gevraagd wat dat kost, hoe het zal worden gefinancierd enzovoort. Het debat woedt nu volop in de Tweede Kamer. Mijnheer Watteeuw, ook wij krijgen daar online informatie over. Ik begrijp dat u ook daar goede contacten hebt.

Ook in het verleden heb ik onze uitgangspunten heel duidelijk gemaakt. Pacta sunt servanda. Als de Europese Commissie een alternatief goedkeurt, zullen we daarover rond de tafel kunnen zitten, zij het met een aantal heel pertinente vragen die een antwoord moeten krijgen. Ons geduld is bijna ten einde. Er moeten nog heel wat vragen worden beantwoord: dat spreekt vanzelf.

Ik heb dus geen zicht op de elementen qua financiering. Wij hebben in het verdrag een aantal verbintenissen op ons genomen, ook financiële. Als Nederland met een alternatief voor de dag komt dat bijkomende financiële lasten met zich mee zou brengen, moet men in Nederland natuurlijk zeer goed weten dat het vrij naïef is ervan uit te gaan dat we dat zouden doen. Sterker nog, we hebben een aantal kosten gemaakt die in het licht van dat alternatieve plan al dan niet nutteloze kosten zouden zijn. Die moeten dan ook op tafel komen. Maar goed, ik wil

daar niet op vooruitlopen, maar ik denk dat onze Nederlandse vrienden dat zeer goed weten. Ik heb dat ook heel duidelijk laten verstaan tijdens een aantal contacten in het verleden.

Ik kan ook verwijzen naar artikel 7 van het verdrag, dat heel duidelijk is over die kosten en de verdeling ervan. Voor Vlaanderen werden die kosten geraamd op 43 miljoen euro. Ik meen dat ik daarnet heb geantwoord op de vragen daarover.

Er werd me gevraagd of ik, indien zou blijken dat de ontpoldering van de Hedwigepolder niet of slechts gedeeltelijk zal plaatsvinden, de ongetwijfeld substantiële kosten die dat met zich mee zal brengen, zal trachten te verhalen op Nederland. Ik denk dat ik ook op die vraag heb geantwoord. Ook dat zal het voorwerp zijn van overleg, als dat überhaupt plaatsvindt. Eerst moet er immers consensus zijn in Nederland, en met de Europese Commissie.

In vorige gesprekken heb ik ook onderstreept dat we natuurlijk de Europese Commissie hebben, maar dat er ook de natuurverenigingen zijn. Er werden hier al een aantal verenigingen genoemd. Ook zij zullen een beoordeling maken van het uiteindelijke alternatief. Dat geldt voor de natuurverenigingen aan Vlaamse kant en voor de natuurverenigingen aan Nederlandse kant. Het is niet onbelangrijk om te kijken hoe zij zullen reageren.

Dan was er de vraag van de heer Reekmans over het nemen van een initiatief in de richting van de Europese Commissie. Ik denk dat de deskundigheid en wijsheid van de Europese Commissie in haar geheel en van de betrokken commissaris in het bijzonder buiten kijf staan. We moeten geduldig afwachten wat de beoordeling van de commissaris zal zijn. Het was of is niet aangewezen om rechtstreeks bij de commissaris te interveniëren: de commissaris zal in alle onafhankelijkheid een duidelijke beoordeling maken.

Mijnheer Reekmans, ik was wat verrast over uw vraag over de Federale Regering. De Federale Regering heeft hier volgens mij niets mee te maken, tenzij u mij nu kunt vertellen op welk vlak de Federale Regering wel een bevoegdheid heeft of een insteek kan doen. De verdragen zijn getekend door Vlaanderen. Het gaat hier over bevoegdheden die volledig voor Vlaanderen zijn. Ik weet dus niet wat uw vraag precies is. “Hebt u overleg gepleegd met de Federale Regering”, is misschien een automatische reflex van u aan het worden. (*Gelach*)

Ik heb die automatische reflex niet en het is dus niet nodig om er met de Federale Regering overleg over te plegen, want de Federale Regering is ter zake niet bevoegd.

Natuurlijk is het zo, u herinnert zich dat, dat premier Di Rupo een tijdje geleden op bezoek is geweest in Den Haag, het was zijn eerste bezoek aan het buitenland. Ik heb hierover met hem gesproken voor het geval dat dit probleem aan bod zou komen tijdens zijn bezoek. Dat was het geval en hij heeft het standpunt van Vlaanderen vertolkt, iets waarvoor ik hem nog eens wil danken.

Mijnheer Penris, het is wel zo dat de verdragen zijn afgesloten en dat ik daar een houding aanneem die u in het verleden positief hebt onthaald. Ik kijk uit naar uw reactie.

Mijnheer de Kort, het is juist dat verdragen moeten worden uitgevoerd, maar ik denk ook – al zeg ik het zelf – dat ik voldoende wijsheid aan de dag heb gelegd om te zeggen dat als Nederland een volwaardig alternatief op tafel legt, wij daar open voor staan. Ik hoop dat ook de andere collega's inzien dat dit in het kader van de relaties tussen landen, tussen regio's en tussen mensen een houding is met respect voor de Zeeuwen en de problemen, maar ook met respect voor de afspraken die gemaakt zijn in die verdragen. Ik ga ervan uit dat de heren Vandaele en Watteuw zich daar ook bij kunnen aansluiten.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister-president, ik dank u voor het antwoord. De vraag over het overleg met de Federale Regering was eerder preventief bedoeld, om geen discussies te krijgen met de federale minister van Buitenlandse Zaken over contacten met het buitenland. Er is immers al eens discussie geweest tussen minister Reynders en de minister-president over wie het eerst dingen mag doen of niet mag doen.

Met betrekking tot de kostprijs werd in het debat in Nederland een volgens mij exact bedrag genoemd, namelijk 190 miljoen euro. Dat lijkt me tamelijk correct. Kunt u bevestigen dat 190 miljoen euro een correct bedrag is? In wat ik heb kunnen vinden over de discussie in de Tweede Kamer vandaag, wordt dit door de verschillende partijen bevestigd als kostprijs.

Minister-president, eigenlijk heb ik niets toe te voegen aan de vragen die werden gesteld en de zaken die werden verteld, maar afspraken moeten gerespecteerd worden. Ik hoop dat u er de komende dagen en weken, die cruciaal zijn voor dit dossier, alles aan zult doen om voet bij stuk te houden. Het alternatief dat Nederland vandaag voorstelt, krijgt de staatssecretaris zelfs in eigen land niet verkocht. Ik denk dat we de Nederlanders eens duidelijk moeten maken dat ze moeten uitvoeren wat is afgesproken en dat heel de carrousel en dat al dat – mijn excuses voor het woord – ‘gezever’ over alternatieven nu eens moeten stoppen. De contracten moeten gewoon nageleefd worden.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, minister-president, wat ik goed vind in uw antwoord is dat u duidelijk stelt dat het geduld op is. U zegt dat er eind deze maand duidelijkheid moet zijn. Er moet in de eerste plaats, maar niet alleen, groen licht voor zijn in Nederland, in de Tweede Kamer, en dat is niet evident, gelet op het debat dat daar momenteel woedt over de miljoenenstrop die aan het alternatief hangt. De heer Reekmans spreekt van 190 miljoen euro. In het Deltaresrapport dat in bijlage zat bij de brief aan de Tweede Kamer, een brief die ook u hebt gekregen, wordt gesproken over 180 miljoen euro, maar de kosten voor het verleggen of ingraven van de Gasdam worden pro memorie meegegeven. Uit alle andere rapporten uit het verleden, bijvoorbeeld van de commissie-Maljers, bleek dat die kosten 80 miljoen euro bedragen, die mogen er dus nog eens bijgeteld worden.

U antwoordt wat aarzelend over de bijdrage in de kosten door Vlaanderen. U zegt dat het in elk geval duidelijk moet zijn dat wij geen enkele bijkomende last op ons zullen nemen. Ik vind dat een heel voorzichtig standpunt. U zegt ook dat de eventuele nutteloze kosten die wij hebben gemaakt, op tafel moeten worden gelegd in het overleg. Ik vind dat u ook heel duidelijk mag maken dat Nederland nu maar eens voor de eigen deur moet vegen en het eigen natuurherstel zelf moet financieren. Ik zie niet in welke reden er nog kan worden gevonden om te zeggen dat Vlaanderen de centen moet ophoesten voor de kosten die in Nederland worden gemaakt om Nederland in staat te stellen te beantwoorden aan de Europese natuurbehoudwetgeving.

Wat dat betreft, minister-president, mag u gerust wat ‘affirmatiever’ zijn. U wilt het als een onderhandelingspunt op tafel leggen, maar anderen, zoals Eddy Bruyninckx, doen veel krassere uitspraken. Vorig week nog stelden ze in Trends dat als Nederland een alternatief wil, het dat volledig zelf moet betalen. Ik vind dat een betere onderhandelingspositie dan nu zeggen dat we het op tafel zullen leggen, maar dat we sowieso geen meerkost aanvaarden en we willen dat het een gespreksonderwerp is. Ik vind dat u heel duidelijk mag maken dat Nederland voor zijn eigen plannen moet opdraaien en de eigen kosten moet financieren, en dat het niet langer opgaat dat de Vlaamse belastingbetaler die Nederlandse extra factuur zou betalen.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik wil even reageren op collega Reekmans, die ik voor het overige waardeer, maar soms komen we toch in conflict.

Mijnheer Reekmans, als u spreekt over Nederland als het buitenland, dan hebt u volkenrechtelijk natuurlijk gelijk, maar voor mij en mijn fractie is Wallonië meer buitenland dan Nederland. Laat ons zeggen dat we hier mogelijk een regionaal geschil hebben. Ik kom beter overeen met de Nederlanders dan met sommigen onder de zuidgrens van ons gewest.

Wanneer u het hebt over ‘gezever’ over alternatieven, dan hebt u in dezen ongelijk. In Nederland wordt niet ‘gezeverd’ over die alternatieven, het gaat om een heel veldragen debat

dat zowel lokaal als nationaal politiek op een heel volwassen manier wordt gevoerd. Ik vind dat u de Nederlanders beledigt door hen te vatten met het woord ‘gezever’.

Minister-president, u vraagt naar mijn houding ten overstaan van het standpunt dat u inneemt. Ik weet dat u opkijkt naar Europa en dat u zegt dat Europa voor u de leidraad is. Ik ben het daar niet mee eens. Voor mij is en blijft de lokale bevolking de leidraad. Als er morgen een referendum komt in Zeeland dat over dit onderwerp een uitspraak doet, dan wil ik die uitspraak gehonoreerd zien, eerder dan die van een niet-democratisch samengestelde Europese Commissie – u weet dat we wat dat betreft kanttekeningen plaatsen.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, minister-president, het is goed dat u zich niet laat opjagen om bepaalde standpunten ter zake in te nemen. Uit uw antwoord blijkt heel duidelijk dat er, ook met respect voor de Zeeuwen, tot een oplossing kan worden gekomen. Ik heb begrepen dat u verwacht deze zaak tegen het einde van de maand effectief te kunnen afronden.

Collega's, ik heb de indruk dat het, na het horen van bepaalde uitspraken die hier gedaan zijn, misschien goed zou zijn dat sommigen nog eens een cursus staatsrecht of volkenrecht kunnen volgen.

De voorzitter: Er is pas een boek verschenen van professor Alen. Ik zal het uitlenen aan de heer Reekmans.

De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, collega's, ik vrees dat zelfs als de Europese Commissie akkoord zou gaan met het alternatief, de toekomst van de Antwerpse haven gehypothekeerd dreigt te worden en meer zelfs, dat de Nederlands-Vlaamse samenwerking, in de ruime context, onder druk wordt gezet.

We weten dat infrastructuurdossiers tussen Nederland en Vlaanderen moeizaam lopen en dat Vlaanderen aan het einde van de rit wel eens met de rug tegen de muur staat. Ik zal het dossier van de IJzeren Rijn niet noemen. Er zijn ook andere voorbeelden waar het moeizaam ging zoals bijvoorbeeld bij de hogesnelheidstrein.

Het feit dat we aandringen op het uitvoeren van afspraken betekent natuurlijk niet dat we het de Nederlanders moeilijk willen maken of dat we de samenwerking in vraag stellen. Het is net het omgekeerde. Er zijn afspraken gemaakt die moeizaam tot stand zijn gekomen en die in verdragen zijn gegoten. De beste garantie om het ook in de toekomst goed met elkaar te vinden, is de afspraken zo nauwkeurig mogelijk uit te voeren.

De voorzitter: De heer Watteuw heeft het woord.

De heer Filip Watteuw: Voorzitter, minister-president, collega's, het is duidelijk dat er een einde moet komen aan deze saga. Het is begrijpelijk dat uw geduld op is.

De afspraken zijn gemaakt. Vlaanderen heeft altijd een heel duidelijk standpunt gehad dat we ook altijd ondersteund hebben. We moeten nu dus blijven gaan voor die afspraken en voor de overeenkomst die afgesloten is.

Het feit dat de Europese Commissie nu zegt dat ze het alternatieve voorstel wel goedkeurt, betekent nog altijd niet dat de Tweede Kamer dit zal goedkeuren. Het ziet ernaar uit dat er geen meerderheid zal zijn. Na de stemming in de Tweede Kamer zal het nodig zijn om zeer snel contact op te nemen zodat het kan worden afgerond.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik ga ervan uit dat we het de komende weken opnieuw over dit dossier zullen hebben.

Mijnheer Vandaele, ik heb geen aanwijzingen dat de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland de verkeerde kant zou uitgaan. Ik denk dat de samenwerking, zowel met de vorige Nederlandse regering onder leiding van Jan-Peter Balkenende als de huidige regering onder leiding van Mark Rutte, zeer goed loopt. Als alles zich verder goed ontwikkelt, gaan wij in het najaar samen naar Zuid-Afrika om aan te tonen dat er op vele vlakken intensief wordt samengewerkt. Ook in dit dossier moeten wij als volwassen partners de engagementen uitvoeren die we hebben afgesproken.

Mijnheer Penris, uw houding ten opzichte van Europa is mij bekend. Ik wil u toch wel zeggen dat wanneer de Europese Commissie een alternatief niet zou zien zitten, dit heel zware gevolgen zou kunnen hebben voor de haven van Antwerpen. Wanneer wij rond de tafel zouden gaan zitten zonder groen licht van de Europese Commissie, zou dit razend gevaarlijk zijn voor Vlaanderen. Als lid van de raad van bestuur van de Antwerpse haven weet u dat de toegankelijkheid van de haven van Antwerpen een niet-onbelangrijk element is. De Europese Commissie is dus terecht zeer belangrijk en ze buiten beschouwing laten zoals u voorstelt, is geen wijze aanpak.

Mijnheer Martens, als u samen met mij zegt dat *pacta sunt servanda*, dan verwijs ik ook naar artikel 7 van het verdrag waar duidelijke afspraken zijn gemaakt over de financiële bijdragen. Als *pacta sunt servanda*, dan wil ik ook artikel 7 nakomen. De vraag is: als er een alternatief komt, wat is dan het effect op artikel 7? U verwijst naar de gedelegeerd bestuurder van het Antwerps Havenbedrijf. Hij kan natuurlijk iets scherper uit de hoek komen, want hij heeft het verdrag ook niet getekend. Maar als er een verdrag getekend is, dan moet men er zich ook maximaal aan houden en moet men nagaan wat de financiële impact is van het alternatief. Dat is wat ik zeg. Ik denk dat dat zeer duidelijk is, en ook coherent en consequent.

De heer de Kort heeft terecht aangehaald dat bijkomende informatie over bevoegdheden nodig is. Voorzitter, met het boek dat u ter beschikking zult stellen, zal dat zeker gebeuren.

We volgen het van uur tot uur op. De contacten met de Nederlandse collega's zullen ook de komende weken en dagen heel belangrijk zijn. De lijn is heel duidelijk: we hebben samen met de Nederlanders in december 2005 verdragen afgesloten. We hebben ons gehouden aan de uitvoering. De Nederlanders hebben gezegd dat ze een probleem hebben met Zeeland en dat ze een alternatief willen onderzoeken. Wij willen uit respect voor Nederland rond de tafel gaan zitten over een alternatief dat van de Europese Commissie groen licht krijgt. De discussie in de Tweede Kamer is volop bezig. We zullen het resultaat en de beoordeling van de commissaris moeten afwachten. Als wij verder met de Nederlanders overleggen, is er geen enkel probleem om deze commissie grondig te informeren.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, minister-president, ik begrijp dus dat ook de financiering onderwerp van gesprek met Nederland zal zijn, op voorwaarde dat de Europese Commissie groen licht geeft en de Tweede Kamer in Nederland groen licht geeft.

Ik zou toch nog eens willen benadrukken dat het uitvoeren van wat afgesproken is, voor iedereen beter is. Het is beter voor Zeeland, want de 300 hectare die ontpolderd moeten worden, zijn eigendom van een van de 20 rijkste Belgen, de heer de Cloedt. Er is geen morzel grond in handen van Zeeuwen. De 300 hectare die Nederland wil ontpolderen, zijn volledig in handen van Zeeuwse grondeigenaars. Het is dus in het nadeel van Zeeland om voor een alternatief te pleiten.

Het alternatief zal meer Zeeuwse ruimte, meer geld en meer tijd kosten. Ook het verleggen van de Gasdam is zeer complex en tijdrovend. Het zal zeker niet binnen hetzelfde tijdbestek kunnen worden afgerond.

Het alternatief is ook slechter voor Vlaanderen omdat 200 hectare van de ontpoldering meer in de richting van de monding van het estuarium liggen, terwijl in het verdrag was

afgesproken dat 300 hectare zouden worden ontpolderd stroomopwaarts aan de Belgisch-Nederlandse grens zodat dit een veel grotere bijdrage zou zijn aan het natuurlijk op diepte houden van de vaargeul, wat minder baggerkosten betekent.

Uitvoeren wat is afgesproken, geeft ook meer rechtszekerheid. Vogelbescherming Nederland neemt nu al geen genoegen met het alternatief en zal naar de rechtbank stappen. We moeten dit absoluut vermijden als we de kansen op het verkrijgen van een vergunning voor het onderhoudsbaggerwerk willen vrijwaren. Die moet binnenkort opnieuw worden aangevraagd.

We mogen ons niet in dat avontuur storten. Onze fractie vindt het belangrijk om te blijven hameren op het verdrag zoals afgesproken. We moeten sceptisch blijven staan tegenover de alternatieven. Als ze groen licht krijgen van de Europese Commissie en van Nederland, dan moet er een hartig woordje gezegd worden over de wijze waarop die alternatieven zullen worden gefinancierd. Men kan niet nog eens van Vlaanderen vragen om het extra geld op te hoesten.

Moties

De voorzitter: Door de heer Penris en door mevrouw De Ridder werden tot besluit van deze interpellatie moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

De interpellatie en de vraag om uitleg zijn afgehandeld.

■